

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

**I-IX
2021**

Sarajevo, novembar 2021. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	4
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	5
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA.....	10
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	11
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	13
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU.....	14
5.1 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	15
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E.....	17
6.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E.....	18
6.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	20
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E.....	22
7.1 ROBNA RAZMJENA PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E.....	22
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	23
8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	25
STATISTIČKI DODATAK	31
PRILOG 1.....	32
PRILOG 2.....	33
PRILOG 3.....	34

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za period I-IX 2021. godine.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine za period I-IX 2021. godine iznosila je 25,39 milijardi KM. Vrijednost izvezene robe bila je 10,08 milijardi KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 15,31 milijardu KM, te je zabilježen vanjskotrgovinski deficit od 5,23 milijarde KM. Trgovinski deficit bilježi rast od 10,18% u odnosu na isti period prethodne godine.*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene za period I-IX 2021. godine bile su: povećanje ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (27,60%), rast izvoza (33,05%), rast uvoza (24,25%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom za 4,36%.*
- Evropska unija je i dalje naš glavni vanjskotrgovinski partner, tako da u ukupnom obimu robne razmjene EU učestvuje sa 65,3%, zatim zemlje potpisnice Sporazuma „CEFTA-e 2006“ učestvuju sa 14,2%, dok ostale zemlje učestvuju sa 20,5%.*
- Izvoz u zemlje EU ostvaruje učešće sa 74,0% u ukupnom bh. izvozu, a uvoz iz zemalja EU učestvuje sa 59,6% u ukupnom bh. uvozu. U periodu I-IX 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa EU (27,7%), rast izvoza u EU (35,0%), rast uvoza iz EU (22,2%), zatim pad trgovinskog deficita (14,3%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa zemljama EU (7,7%).*
- Izvoz u zemlje CEFTA-e učestvuje sa 16,0% u ukupnom bh. izvozu, a uvoz iz zemalja CEFTA-e učestvuje sa 12,9% u ukupnom bh. uvozu. U periodu I-IX 2021. godini u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa CEFTA-om (29,3%), rast izvoza u CEFTA-u (33,6%), rast uvoza iz CEFTA-e (26,0%), zatim rast trgovinskog deficita (0,5%), te rast stope pokrivenosti uvoza izvozom sa CEFTA-om (4,7%).*
- Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 10,0% u ukupnom bh. izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh. uvozu učestvuje sa 27,5%.*
- Od glavnih trgovinskih partnera, najveću pokrivenost uvoza izvozom imamo sa: Austrijom od 159,2%, Slovenijom 122,0%, Hrvatskom 97,9%, Njemačkom 81,8%, Francuskom 81,0%, Srbijom 64,7%, te Italijom 59,3%.*

Pored ovih zemalja, značajan trgovinski partner BiH je Kina, međutim pokrivenost uvoza izvozom sa tom zemljom je mala i u posmatranom periodu iznosi 2%.
- Bosna i Hercegovina je u periodu I-IX 2021. godine najviše izvozila u: Njemačku (1,52 milijarde KM), Hrvatsku (1,36 milijardi KM), Srbiju (1,13 milijardi KM), Italiju (1,10 milijardi KM), Austriju (938,49 miliona KM), Sloveniju (882,01 milion KM), Crnu Goru (284,28 miliona KM), te Nizozemsku (265,58 miliona KM).*
- U posmatranom periodu, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Njemačke (1,86 milijardi KM), Italije (1,85 milijardi KM), Srbije (1,74 milijarde KM), Hrvatske (1,39 milijardi KM), Kine (1,20 milijardi KM), Turske (890,49 miliona KM), Slovenije (723,16 miliona KM), te iz Austrije (589,60 miliona KM).*

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

Tabela 1. Usporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	8.097,24	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.083,87	133,05
UVOZ	13.362,46	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.309,90	124,25
OBIM	21.459,70	23.189,32	23.292,75	19.901,13	25.393,77	127,60
DEFICIT/SUFICIT	-5.265,22	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.226,03	110,18
POKRIVENOST (%)	60,60	61,65	59,24	61,51	65,87	-

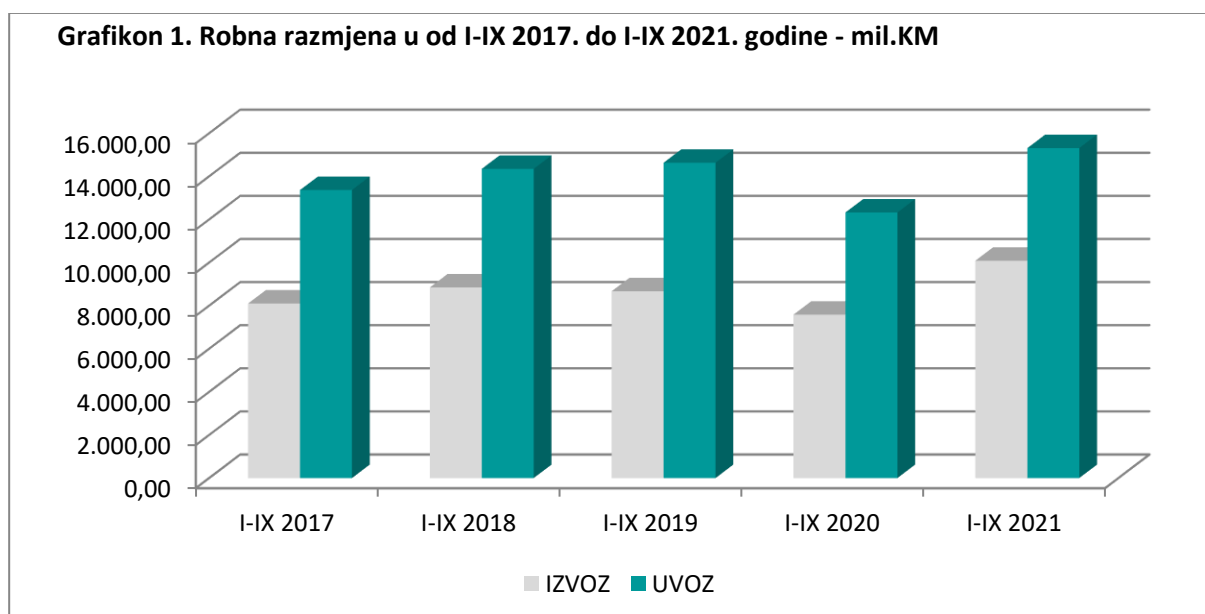
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine, u odnosu na isti period prethodne godine, izvoz je veći za 33,05%, a uvoz za 24,25%, što je dovelo da je pokrivenost uvoza izvozom veća za 4,4%.

Vanjskotrgovinski deficit Bosne i Hercegovine je i dalje izuzetno visok i u periodu I-IX 2021. godini njegova vrijednost iznosi 5,23 milijarde KM, te je zabilježen rast deficita od 10,18% u odnosu na isti period prethodne godine.

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine u periodu od I-IX 2017. do I-IX 2021. godine.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Tabela 2. - Pregled proizvoda sa najvećim izvozom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	2716	Električna energija	337,56	442,25	440,82	378,84	537,86	5,33%	142
2	9401	Sjedala	514,42	505,26	402,53	347,87	417,45	4,14%	120
3	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	197,10	229,84	259,73	233,32	351,22	3,48%	151
4	4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	265,62	263,80	237,96	234,60	335,33	3,33%	143
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	154,38	213,39	241,36	235,51	325,73	3,23%	138
6	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	245,91	262,39	253,22	250,45	323,34	3,21%	129
7	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika u nepravilno (labavo) namotanim kolutima:	155,91	180,19	188,19	166,30	299,99	2,97%	180
8	7601	Aluminij u sirovim oblicima	260,18	319,93	208,01	7,90	219,93	2,18%	*
9	6406	Dijelovi obuće (uključujući gornji dio koji je pričvršćen ili ne na unutrašnji đon, osim na vanjski đon); izmjenjivi ulošci za obuću	161,59	205,41	217,66	201,89	205,79	2,04%	102
10	8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	185,08	205,38	211,22	165,12	198,94	1,97%	120
Ukupno (1-10)			2.477,76	2.827,84	2.660,69	2.221,79	3.215,59	31,89%	145
Ostalo			5.619,48	6.016,16	6.004,18	5.357,14	6.868,28	68,11%	128
UKUPNO			8.097,24	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.083,87	100,00%	133

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

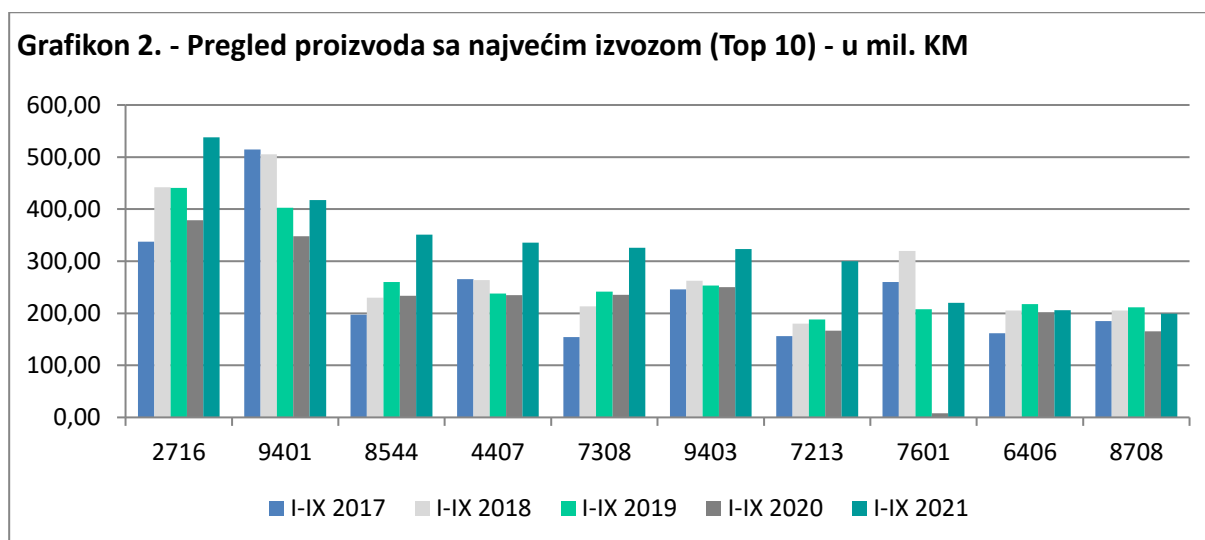
*Index je veći od 999.

Proizvodi koji su se najviše izvozili, u periodu I-IX 2021. godine, su:

- električna energija (TB 2716) – 537,86 miliona KM, ↑42%;
- sjedala (TB 9401) – 417,45 miliona KM, ↑20%;
- izolirana žica (TB 8544) – 351,22 miliona KM, ↑51%;
- drvo obrađeno po dužini (TB 4407) – 335,33 miliona KM, ↑43%;
- željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) – 325,73 miliona KM, ↑38%.

Najveći doprinos na rast bh izvoza, za period I-IX 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine, ima izvoz u:

- Italiju – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 147,19 miliona KM, dok je u istom periodu prošle godine izvoz bio 254,51 hiljada KM.
- Hrvatsku – električne energije (TB 2716) – 224,73 miliona KM, ↑33,5%;
- Srbiju – električne energije (TB 2716) – 146,53 miliona KM, ↑53,6%;
- Crnu Goru – električne energije (TB 2716) – 83,89 miliona KM, ↑144,7%;
- Srbiju – koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta (TB 2704) – 148,00 miliona KM, ↑39,9%;
- Srbiju – toplo valjane žice od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7213) – 95,82 miliona KM, ↑75,1%;
- Hrvatsku – otpadaka i ostataka od željeza ili nelegiranog čelika (TB 7204) – 51,30 miliona KM, ↑377,5%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Posmatrajući period od I-IX 2017. do I-IX 2021. godine (Grafikon 2.) izvoz izolirane žice (TB 8544), zatim željeznih i čeličnih konstrukcija (TB 7308), te toplo valjane žice (TB 7213) ima

trend rasta sa izuzetkom za period I-IX 2020. godine, jer je tada zabilježen pada izvoza kod nevedenih proizvoda.

Tabela 3. - Pregled proizvoda sa najvećim **uvozom** po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	684,74	863,87	1.162,50	732,79	1.102,58	7,20%	150
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	518,40	579,27	690,37	469,02	578,85	3,78%	123
3	3004	Lijekovi	330,83	335,14	366,45	374,12	391,83	2,56%	105
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja:	348,41	374,32	420,03	239,67	315,59	2,06%	132
5	7601	Aluminij u sirovim oblicima:	83,91	105,44	154,65	111,88	303,86	1,98%	272
6	7408	Bakrena žica:	83,27	90,13	100,24	101,13	175,83	1,15%	174
7	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku	54,58	61,18	74,86	89,09	161,25	1,05%	181
8	8517	Telefonski aparati, uključujući telefone za mobilne radiotelefonske mreže	147,21	145,50	171,30	152,37	156,23	1,02%	103
9	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno:	105,38	120,56	132,33	109,37	148,98	0,97%	136
10	2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	103,89	109,51	121,46	119,81	140,92	0,92%	118
Ukupno (1-10)			2.460,60	2.784,90	3.394,19	2.499,24	3.475,92	22,70%	139
Ostalo			10.901,86	11.560,42	11.233,70	9.822,95	11.833,98	77,30%	120
UKUPNO			13.362,46	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.309,90	100,00%	124

Izvor: Agencija za statistiku BiH

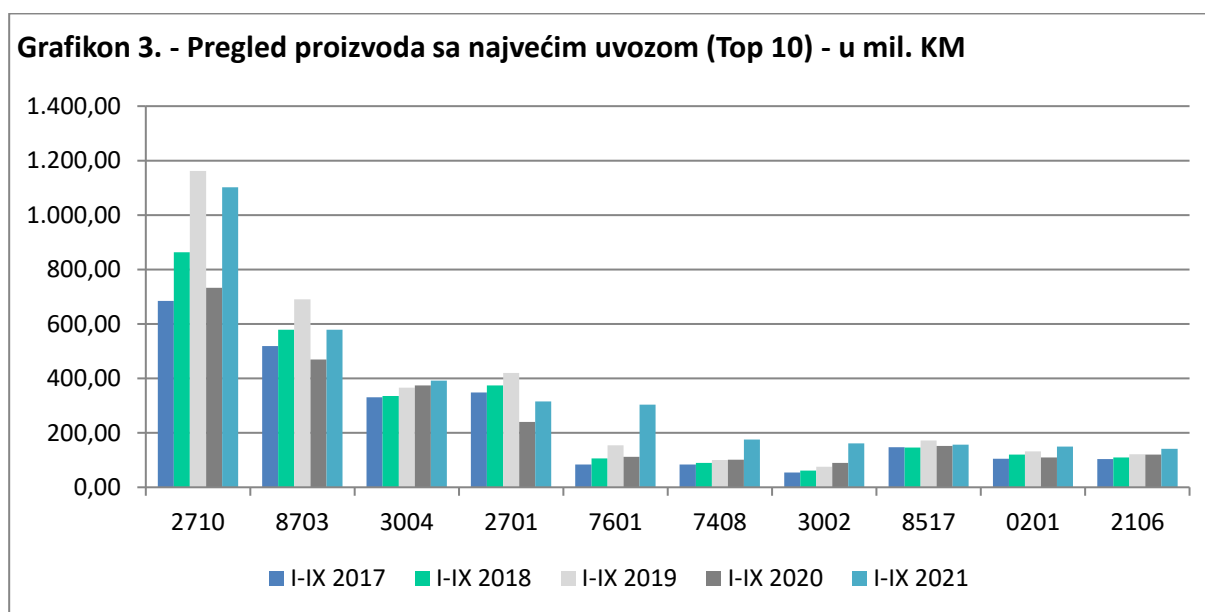
Preliminarni podaci

Proizvodi koji su se najviše uvozili, u periodu I-IX 2021. godine, su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710)- 1,10 milijardi KM, ↑50%;
- putnički automobili (TB 8703) – 578,85 miliona KM, ↑23%;
- lijekovi (TB 3004) – 391,83 miliona KM, ↑5%,
- kameni ugalj, briketi (TB 2701) – 315,59 miliona KM, ↑32%;
- aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) – 303,86 miliona KM, ↑172%.

Najveći doprinos na rast bh uvoza, za period I-IX 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine, ima uvoz iz:

- Rusije – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 186,78 miliona KM, ↑494,5%;
- Hrvatske – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 430,91 milion KM, ↑55,3%;
- Srbije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 244,86 miliona KM, ↑90,4%;
- Njemačke – putničkih automobila (TB 8703) – 305,36 miliona KM, ↑28,7%;
- Italije – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 297,68 miliona KM, ↑26,2%.

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu od I-IX 2017. do I-IX 2021. godine, zabilježen je rast uvoza lijekova (TB 3004), bakrene žice (TB 7408), ljudske i životinjske krvi, antiseruma (TB 3002)

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

RB	TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
			I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-611,21	-743,73	-1.123,85	-719,96	-1.072,05	20,51%	149
2	8703	Putnički automobili	-515,06	-572,05	-682,11	-461,36	-571,21	10,93%	124
3	3004	Lijekovi	-247,89	-251,89	-281,21	-300,91	-319,72	6,12%	106
4	2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	-348,41	-374,32	-420,02	-239,67	-314,72	6,02%	131
5	7408	Bakrena žica	-83,26	-90,08	-100,20	-101,11	-174,69	3,34%	173
6	3002	Ljudska krv; životinjska krv	-54,49	-61,09	-74,82	-89,03	-161,09	3,08%	181
7	8517	Telefonski aparati	-142,85	-140,78	-164,55	-149,58	-150,27	2,88%	100
8	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	-82,14	-88,78	-132,27	-94,32	-140,17	2,68%	149
9	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika	-78,81	-90,73	-99,25	-74,78	-139,08	2,66%	186
10	2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-132,88	-144,00	-170,27	-131,72	-137,38	2,63%	104
Ukupno (1-10)			-2.296,99	-2.557,44	-3.248,56	-2.362,45	-3.180,39	60,86%	135
Ostalo			-2.968,23	-2.943,87	-2.714,46	-2.380,82	-2.045,65	39,14%	86
UKUPNO			-5.265,22	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.226,03	100,00%	110

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u periodu I-IX 2021. godine su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 1,07 milijardi KM, ↑49%;
- putnički automobili (TB 8703) – 571,21 milion KM, ↑24%;
- lijekovi (TB 3004) – 319,72 miliona KM, ↑6%;
- kameni uglj, briketi (TB 2701) – 314,72 miliona KM, ↑31%.

Najveći doprinos na rast bh. deficita, za period I-IX 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine ima deficit u robnoj razmjeni sa:

- Rusijom – aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) – 186,78 milion KM, ↑494,47%;
- Hrvatskom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 428,90 miliona KM, ↑55,37%;
- Srbijom – naftnih ulja, osim sirovih (TB 2710) – 233,26 miliona KM, ↑86,48%;
- Njemačkom – putničkih automobila i drugih motornih vozila (TB 8703) – 300,81 milion KM, ↑29,14%.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 5. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	Poljoprivreda	801,69	666,47	598,58	607,13	656,02	6,51%	108,05
	Industrija	7.295,55	8.177,53	8.066,29	6.971,81	9.427,85	93,49%	135,23
	UKUPNO	8.097,24	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.083,87	100,00%	133,05
UVOZ	Poljoprivreda	2.320,09	2.278,77	2.323,97	2.208,44	2.423,78	15,83%	109,75
	Industrija	11.042,37	12.066,55	12.303,91	10.113,76	12.886,12	84,17%	127,41
	UKUPNO	13.362,46	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.309,90	100,00%	124,25
DEFICIT/ SUFICIT	Poljoprivreda	-1.518,40	-1.612,30	-1.725,39	-1.601,31	-1.767,76	33,83%	110,39
	Industrija	-3.746,82	-3.889,02	-4.237,62	-3.141,95	-3.458,27	66,17%	110,07
	UKUPNO	-5.265,22	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.226,03	100,00%	110,18

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-IX 2021. godine učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh. izvozu je 93,5%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 6,5%.

U ukupnom bh. uvozu industrijski proizvodi učestvuju 84,2%, dok poljoprivredni proizvodi učestvuju sa 15,8%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je rast izvoza (35,23%), rast uvoza (27,41%), te rast deficita (10,07%), dok poljoprivredni proizvodi bilježe rast izvoza (8,05%), uvoza (9,75%) i deficita (10,39%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 27,07%, a u razmjeni industrijskim proizvodima 73,17%.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 6. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	NJEMAČKA	1.185,97	1.311,26	1.274,70	1.199,43	1.522,27	15,10%	126,92
2	HRVATSKA	946,86	1.093,24	1.072,59	1.005,02	1.363,33	13,52%	135,65
3	SRBIJA	785,78	903,14	971,05	826,74	1.128,06	11,19%	136,45
4	ITALIJA	908,30	1.009,42	1.007,55	718,24	1.096,18	10,87%	152,62
5	AUSTRIJA	679,45	760,23	845,21	747,32	938,49	9,31%	125,58
6	SLOVENIJA	716,79	782,36	755,98	679,41	882,01	8,75%	129,82
7	CRNA GORA	259,23	293,96	301,89	219,92	284,28	2,82%	129,26
8	NIZOZEMSKA	189,73	202,76	187,49	170,13	265,58	2,63%	156,10
9	TURSKA	291,56	252,40	207,04	210,25	239,98	2,38%	114,14
10	FRANCUSKA	140,34	159,02	190,45	177,24	236,56	2,35%	133,47
Ukupno (1-10)		6.104,01	6.767,78	6.813,95	5.953,71	7.956,75	78,91%	133,64
Ostale zemlje		1.993,23	2.076,22	1.850,92	1.625,22	2.127,12	21,09%	130,88
UKUPNO		8.097,24	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.083,87	100,00%	133,05

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 78,91% u ukupnom bh. **izvozu** u periodu I-IX 2021. godine.

Bosna i Hercegovina je u peirodu I-IX 2021. godine najviše izvozila u: Njemačku (1,52 milijarde KM), Hrvatsku (1,36 milijardi KM), Srbiju (1,13 milijardi KM), Italiju (1,10 milijardi KM), Austriju (938,49 miliona KM), Sloveniju (882,01 milion KM), Crnu Goru (284,28 miliona KM), te Nizozemsku (265,58 miliona KM).

Tabela 7. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	NJEMAČKA	1.547,14	1.704,48	1.775,91	1.516,11	1.861,67	12,16%	122,79
2	ITALIJA	1.511,74	1.604,52	1.718,40	1.413,66	1.848,52	12,07%	130,76
3	SRBIJA	1.483,51	1.536,03	1.586,25	1.393,82	1.742,71	11,38%	125,03
4	HRVATSKA	1.314,40	1.383,72	1.528,04	1.135,05	1.392,49	9,10%	122,68
5	KINA	869,63	994,51	1.078,27	999,13	1.197,35	7,82%	119,84
6	TURSKA	549,27	641,02	708,87	634,63	890,49	5,82%	140,32
7	SLOVENIJA	687,50	692,62	669,47	605,44	723,16	4,72%	119,45
8	AUSTRIJA	462,35	502,06	528,48	491,83	589,60	3,85%	119,88
9	RUSIJA	649,97	780,28	370,39	257,72	489,65	3,20%	189,99
10	POLJSKA	401,07	399,29	440,31	380,04	432,10	2,82%	113,70
UKUPNO (1-10)		9.476,55	10.238,53	10.404,37	8.827,42	11.167,75	72,94%	126,51
Ostale zemlje		3.885,90	4.106,79	4.223,52	3.494,78	4.142,15	27,06%	118,52
UKUPNO		13.362,46	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.309,90	100,00%	124,25

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja ima učešće od 72,94% u ukupnom bh. **uvozu** u periodu I-IX 2021. godine.

U periodu I-IX 2021 godine, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz: Njemačke (1,86 milijardi KM), Italije (1,85 milijardi KM), Srbije (1,74 milijarde KM), Hrvatske (1,39 milijardi KM), Kine (1,20 milijardi KM), Turske (890,49 miliona KM), Slovenije (723,16 miliona KM), te iz Austrije (589,60 miliona KM).

Tabela 8. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil.KM)					Učešće 2021	Index 2021/2020
		I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021		
1	KINA	-842,18	-965,58	-1.056,13	-980,76	-1.172,98	22,44%	119,60
2	ITALIJA	-603,43	-595,10	-710,85	-695,42	-752,35	14,40%	108,19
3	TURSKA	-257,71	-388,62	-501,83	-424,38	-650,51	12,45%	153,28
4	SRBIJA	-697,73	-632,89	-615,20	-567,08	-614,66	11,76%	108,39
5	RUSIJA	-554,47	-706,65	-285,76	-203,34	-432,43	8,27%	212,66
6	NJEMAČKA	-361,17	-393,22	-501,20	-316,68	-339,40	6,49%	107,17
7	POLJSKA	-305,65	-277,82	-313,78	-271,85	-259,25	4,96%	95,37
8	SAD	-390,38	-420,20	-482,30	-266,95	-229,21	4,39%	85,86
9	MAĐARSKA	-145,40	-143,61	-191,84	-186,84	-197,94	3,79%	105,94
10	INDIJA	-87,55	-84,31	-92,68	-81,11	-126,32	2,42%	155,75
Ukupno (1-10)		-4.245,68	-4.608,00	-4.751,57	-3.994,41	-4.775,05	91,37%	119,54
Ostale zemlje		-1.019,54	-893,32	-1.211,44	-748,85	-450,98	8,63%	60,22
UKUPNO		-5.265,22	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.226,03	100,00%	110,18

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine Bosna i Hercegovina je najveći deficit zabilježila sa: Kinom (1,17 milijardi KM), Italijom (752,35 miliona KM), Turskom (650,51 milion KM), Srbijom (614,66 miliona KM), te sa Rusijom (432,43 miliona KM).

U periodu I-IX 2021. godine, Bosna i Hercegovina bilježi suficit u robnoj razmjeni sa Austrijom (348,89 miliona KM), Crnom Gorom (247,96 miliona KM), Slovenijom (158,85 miliona KM), te sa Švicarskom (132,46 miliona KM).

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Tabela 9. Robna razmjena po regionima

Mil. KM

IZVOZ	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Index 2021/2020	Učešće 2021
EU	5.766,84	6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.466,45	134,98	74,04%
CEFTA	1.307,33	1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.614,07	133,64	16,01%
EFTA	130,47	170,47	199,19	216,02	256,15	118,58	2,54%
UoST*	291,56	252,40	207,04	210,25	239,98	114,14	2,38%
Ostatak svijeta	601,04	571,58	511,46	413,59	507,22	122,64	5,03%
UKUPNO	8.097,24	8.844,00	8.664,87	7.578,94	10.083,87	133,05	100,00%
UVOZ							
EU	8.021,29	8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.120,32	122,24	59,57%
CEFTA	1.692,41	1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,35	125,95	12,94%
EFTA	93,08	104,40	110,39	99,53	106,34	106,84	0,69%
UoST*	549,27	641,02	708,87	634,63	890,49	140,32	5,82%
Ostatak svijeta	3.006,40	3.382,28	3.064,71	2.553,71	3.211,39	125,75	20,98%
UKUPNO	13.362,46	14.345,32	14.627,88	12.322,20	15.309,90	124,25	100,00%
TRGOVINSKI BILANS							
EU	-2.254,45	-2.060,37	-2.622,93	-1.929,84	-1.653,88	85,70	31,65%
CEFTA	-385,08	-307,69	-373,80	-365,40	-367,28	100,52	7,03%
EFTA	37,39	66,07	88,80	116,49	149,81	128,61	-2,87%
UoST*	-257,71	-388,62	-501,83	-424,38	-650,51	153,28	12,45%
Ostatak svijeta	-2.405,37	-2.810,70	-2.553,25	-2.140,13	-2.704,17	126,36	51,74%
UKUPNO	-5.265,22	-5.501,32	-5.963,01	-4.743,26	-5.226,03	110,18	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

U periodu I-IX 2021. godine u odnosu na I-IX 2020. godine zabilježen je rast robne razmjene sa svim regionima, jer je zabilježen rast izvoza i uvoza u tim regionima.

Bosna i Hercegovina bilježi suficit jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om.

Pokrivenost uvoza izvozom BiH sa zemljama članicama EU, u periodu I-IX 2021. godine, iznosila je 81,9%, sa zemljama članicama CEFTA-e 81,5%, te sa Turskom 26,9%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 240,9%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

Tabela 10. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	5.766,84	6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.466,45	134,98
UVOZ	8.021,29	8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.120,32	122,24
OBIM	13.788,13	14.923,16	15.297,25	12.992,54	16.586,77	127,66
DEFICIT/SUFICIT	-2.254,45	-2.060,37	-2.622,93	-1.929,84	-1.653,88	85,70
POKRIVENOST (%)	71,89	75,74	70,73	74,13	81,87	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 7,47 milijardi KM, što je za 1,94 milijarde KM više u odnosu na I-IX 2020. godine i predstavlja rast od 34,98%.

U ukupnom izvozu u EU za period I-IX 2021. godine najveće učešće ima Njemačka (20,39%), Hrvatska (18,26%), Italija (14,68%), Austrija (12,57%), te Slovenija (11,81%). ([Prilog 1](#))

U periodu I-IX 2021. godine, vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 9,12 milijardi KM, što je za 1,66 milijardi KM više u odnosu na period I-IX 2020. godinu i predstavlja rast od 22,24%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranom periodu, ima Njemačka (20,41%), zatim Italija (20,27%), te Hrvatska (15,27%). ([Prilog 2](#))

U peirodu I-IX 2021. godine vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 1,65 milijardi KM, gdje je deficit smanjen za 275,96 miliona KM ili za 14,30% u odnosu na period I-IX 2020. godine.

Najveće učešće u deficitu u BiH razmjeni sa EU bilježe Italija (45,49%), Njemačka (20,52%), Poljska (15,68%), te Mađarska (11,97%). ([Prilog 3](#))

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u I-IX 2021. godine iznosila je 81,87%.

5.1 Robna razmjena sa EU po TB

Tabela 11. - Struktura izvoza iz BiH u zemlje EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402)	460,79	441,00	328,93	299,08	355,33	4,76%	118,81
2	8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	176,20	209,88	239,38	209,88	317,07	4,25%	151,07
3	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	213,19	225,71	220,32	219,54	273,32	3,66%	124,50
4	2716	Električna energija	211,58	243,04	208,52	181,17	238,25	3,19%	131,51
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	104,81	163,74	188,27	175,18	230,62	3,09%	131,65
Ukupno (1-5)			1.166,58	1.283,36	1.185,43	1.084,85	1.414,59	18,95%	130,39
Ostalo			4.600,27	5.148,04	5.151,73	4.446,50	6.051,86	81,05%	136,10
UKUPNO			5.766,84	6.431,39	6.337,16	5.531,35	7.466,45	100,00%	134,98

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH izvozi u EU imaju učešće od 18,95% u ukupnom bh. izvozu u EU za period I-IX 2021. godine i sve su industrijski proizvodi.

U periodu I-IX 2021. godine, Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u EU: sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 355,33 miliona KM, gdje je zabilježen rast od 18,81% u odnosu na period I-IX 2020. godine, zatim izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 317,07 miliona KM i rast od 51,07%, ostali namještaj i njegove dijelove (TB 9403) u vrijednosti od 273,32 miliona KM i rast od 24,50%, te električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 238,25 miliona KM i rast od 31,51%.

Tabela 12. - Struktura uvoza u BiH iz zemalja EU po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	597,08	734,99	981,38	598,23	847,64	9,29%	141,69
2	8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	453,60	515,70	611,04	413,98	523,97	5,75%	126,57
3	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	259,21	264,61	284,66	291,26	310,76	3,41%	106,70
4	0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	103,75	119,69	132,04	108,47	147,39	1,62%	135,88
5	7408	Bakrena žica	64,63	67,41	76,52	67,74	111,79	1,23%	165,03
Ukupno (1-5)			1.478,26	1.702,39	2.085,66	1.479,68	1.941,55	21,29%	131,21
Ostalo			6.543,03	6.789,37	6.874,44	5.981,51	7.178,77	78,71%	120,02
UKUPNO			8.021,29	8.491,77	8.960,09	7.461,19	9.120,32	100,00%	122,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedene grupe proizvoda koje BiH uvozi iz EU imaju učešće od 21,29% u ukupnom bh. uvozu iz EU za periodu I-IX 2021. godine.

U periodu I-IX 2021. godine, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz EU: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 847,64 miliona KM, gdje je zabilježen rast od 41,69% u odnosu na isti period 2020. godine, zatim putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 523,97 miliona KM, i rast od 26,57%, te lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 310,76 miliona KM sa rastom od 6,70%.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

Tabela 13. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	1.307,33	1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.614,07	133,64
UVOZ	1.692,41	1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,35	125,95
OBIM	2.999,74	3.144,02	3.193,84	2.780,86	3.595,42	129,29
DEFICIT/SUFICIT	-385,08	-307,69	-373,80	-365,40	-367,28	100,52
POKRIVENOST	77,25%	82,17%	79,04%	76,77%	81,46%	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 1,61 milijardu KM, što je za 406,34 miliona KM više u odnosu na isti period 2020. godine i predstavlja rast od 33,64%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 1,98 milijardi KM, što je za 408,22 miliona KM više u odnosu na isti period 2020. godine i predstavlja rast od 25,95%.

U periodu I-IX 2021. godine vrijednost **deficita** sa zemljama CEFTA-e iznosila je 367,28 miliona KM, gdje je deficit veći u odnosu na isti period prethodne godine za 0,52% (ili za 1,88 miliona KM).

Pokrivenost uvoza izvozom sa CEFTA-om, u periodu I-IX 2021. godine je 81,46%, i veća je za 4,69% u odnosu na pokrivenost u periodu I-IX 2020. godine.

6.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 14. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama CEFTA-e

KM

Zemlja	I-IX 2020		I-IX 2021		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Albanija	26,54	2,20%	32,87	2,04%	123,85
Moldavija	1,75	0,15%	2,08	0,13%	118,78
Crna Gora	219,92	18,21%	284,28	17,61%	129,26
Sjeverna Makedonija	90,10	7,46%	93,55	5,80%	103,83
Kosovo*	42,68	3,53%	73,23	4,54%	171,57
Srbija	826,74	68,45%	1.128,06	69,89%	136,45
Ukupno CEFTA	1.207,73	100,00%	1.614,07	100,00%	133,64
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Albanija	30,49	1,94%	44,06	2,22%	144,50
Moldavija	3,17	0,20%	3,28	0,17%	103,63
Crna Gora	25,53	1,62%	36,32	1,83%	142,28
Sjeverna Makedonija	108,08	6,87%	134,44	6,79%	124,39
Kosovo*	12,05	0,77%	20,54	1,04%	170,42
Srbija	1.393,82	88,60%	1.742,71	87,96%	125,03
Ukupno CEFTA	1.573,13	100,00%	1.981,35	100,00%	125,95
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Albanija	-3,95	1,08%	-11,19	3,05%	283,08
Moldavija	-1,41	0,39%	-1,20	0,33%	84,86
Crna Gora	194,40	-53,20%	247,96	-67,51%	127,55
Sjeverna Makedonija	-17,98	4,92%	-40,89	11,13%	227,43
Kosovo*	30,63	-8,38%	52,69	-14,35%	172,02
Srbija	-567,08	155,20%	-614,66	167,35%	108,39
Ukupno CEFTA	-365,40	100,00%	-367,28	100,00%	100,52

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

U periodu I-IX 2021. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (1,61 milijarda KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 69,89% (1,13 milijardi KM), a Crna Gora učestvuje sa 17,61% (284,28 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 87,50% u ukupnom bh. izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U istom periodu, zabilježen je rast izvoza u sve zemalje CEFTA-e.

U periodu I-IX 2021. godine u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (1,98 milijardi KM), najveće učešće ostvaruje Srbija od 87,96% (1,74 milijarde KM).

U istom periodu, zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja CEFTA-e.

Najveći deficit u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e, BiH bilježi sa Srbijom od 614,66 miliona KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 247,96 miliona KM.

Poređenjem I-IX 2021. godine sa I-IX 2020. godine, najveći rast deficita zabilježen je sa Albanijom od 183,08% i sa Sjevernom Makedonijom od 127,43%, dok je sa Kosovom* zabilježen najveći rast suficita od 72,02%

---

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

6.2 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 15. - Struktura izvoza iz BiH u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2716	Električna energija	98,00	149,55	163,75	129,66	230,48	14,28%	178
2	2704	Koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta	153,06	196,35	194,44	106,03	148,16	9,18%	140
3	7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	84,43	111,49	106,27	79,82	125,79	7,79%	158
4	4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem, glodanjem ili rezanjem, debljine veće od 6 mm:	63,05	64,06	66,49	71,50	88,47	5,48%	124
5	7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	39,64	34,17	34,98	40,55	66,80	4,14%	165
Ukupno (1-5)			438,17	555,61	565,95	427,57	659,69	40,87%	154
Ostalo			869,15	862,55	844,07	780,17	954,38	59,13%	122
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e			1.307,33	1.418,16	1.410,02	1.207,73	1.614,07	100,00%	134

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište CEFTA-e ima: električna energija (TB 2716) od 14,28%; koks i polukoks (TB 2704) od 9,18%; zatim toplo valjana žica (TB 7213) od 7,79%; te obrađeno drvo (TB 4407) od 5,48%.

Tabela 16. - Struktura uvoza u BiH iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	85,59	126,45	178,31	128,61	244,98	12,36%	190,48
2	2716	Električna energija	73,04	38,13	55,71	19,72	73,54	3,71%	372,92
3	7208	Toplo valjani pljosnati proizvodi od željeza ili nelegiranog čelika širine 600 mm ili veće,	23,56	34,83	32,80	29,70	64,03	3,23%	215,60
4	7306	Ostale željezne ili čelične cijevi i šuplji profili	32,06	39,35	36,93	35,53	58,01	2,93%	163,27
5	1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi sa sadržajem kaka ili bez kaka	50,02	51,74	52,25	53,16	53,92	2,72%	101,43
Ukupno (1-5)			264,26	290,50	355,99	266,72	494,49	24,96%	185,39
Ostalo			1.428,15	1.435,35	1.427,83	1.306,41	1.486,86	75,04%	113,81
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e			1.692,41	1.725,85	1.783,82	1.573,13	1.981,35	100,00%	125,95

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu IX 2021. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz CEFTA-e imaju: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) od 12,36%; električna energija (TB 2716) od 3,71%; toplo valjana žica (TB 7208) od 3,23%, ostale željezne ili čelične cijevi (TB 7306) od 2,93%, te hljeb i ostali pekarski proizvodi (TB 1905) od 2,72%.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

Tabela 17. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa zemljama EFTA-e

Mil.KM

OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Index 2021/2020
IZVOZ	130,47	170,47	199,19	216,02	256,15	118,58
UVOZ	93,08	104,40	110,39	99,53	106,34	106,84
OBIM	223,55	274,87	309,58	315,55	362,49	114,88
DEFICIT/SUFICIT	37,39	66,07	88,80	116,49	149,81	128,61
POKRIVENOST (%)	140,17	163,28	180,44	217,04	240,88	-

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robu u EFTA-u u vrijednosti od 256,15 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 106,34 miliona KM, što je dovelo do suficita od 149,81 milion KM.

Bosna i Hercegovina jedino u robnoj razmjeni sa EFTA-om ostvaruje suficit, te je zabilježen rast suficita od 28,6% u odnosu na period I-IX 2020. godine.

U periodu I-IX 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine zabilježen je rast izvoza od 18,58% i uvoza od 6,84%.

7.1 Robna razmjena po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 18. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

Zemlja	I-IX 2020		I-IX 2021		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
Island	14.910,99	0,01	139.013,42	0,05%	932,29
Lihtenštajn	421.835,92	0,20	540.154,44	0,21%	128,05
Norveška	19.232.334,58	8,90	33.036.981,62	12,90%	171,78
Švicarska	196.346.765,22	90,89	222.433.636,81	86,84%	113,29
Ukupno EFTA	216.015.846,71	100,00	256.149.786,29	100,00%	118,58
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
Island	603.234,82	0,61	173.605,71	0,16%	28,78
Lihtenštajn	89.844,10	0,09	346.305,42	0,33%	385,45
Norveška	13.606.804,00	13,67	15.851.934,01	14,91%	116,50
Švicarska	85.229.726,96	85,63	89.968.985,36	84,60%	105,56
Ukupno EFTA	99.529.609,88	100,00	106.340.830,50	100,00%	106,84
Zemlja	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	DEFICIT/SUFICIT	Učešće	Index
Island	-588.323,83	-0,51	-34.592,29	-0,02%	5,88
Lihtenštajn	331.991,82	0,29	193.849,02	0,13%	58,39
Norveška	5.625.530,58	4,83	17.185.047,61	11,47%	305,48
Švicarska	111.117.038,26	95,39	132.464.651,45	88,42%	119,21
Ukupno EFTA	116.486.236,83	100,00	149.808.955,79	100,00%	128,61

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH, ukoliko posmatramo zemlje članice EFTA-e i njeno učešće u izvozu je 86,84%, a u uvozu 84,60%.

U periodu I-IX 2021. godine u odnosu na isti period prethodne godine, zabilježen je rast izvoza u Norvešku (71,78%), Lihtenštajn (28,05%), Švicarsku (13,29%), a najveći rast izvoza zabilježen je na Island (832,29%).

U posmatranom periodu zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja EFTA-e, osim uvoz sa Islanda, gdje je zabilježen pad od 71,22%.

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni sa Švicarskom, u periodu I-IX 2021. godine, bilježi suficit od 132,46 miliona KM, što je za 19,21% više u odnosu na suficit u istom periodu 2020. godine.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 19. - Struktura izvoza iz BiH u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	2716	Električna energija	27,98	49,66	68,55	68,02	66,07	25,79%	97,14
2	7308	Željezne ili čelične i dijelovi konstrukcija, vrata i prozori te okviri	8,65	11,73	15,80	15,71	25,97	10,14%	165,33
3	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	12,93	15,31	14,31	15,11	24,58	9,60%	162,70
4	2804	Vodonik, plemeniti (rijetki) plinovi i ostali nemetali	0,00	0,00	0,02	0,00	8,53	3,33%	-
5	4418	Građevinska stolarija i ostali drvni proizvodi za građevinarstvo	4,81	4,85	4,38	6,51	7,69	3,00%	118,01
Ukupno (1-5)			54,38	81,55	103,06	105,35	132,84	51,86%	126,10
Ostalo			76,09	88,92	96,13	110,66	123,31	48,14%	111,42
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			130,47	170,47	199,19	216,02	256,15	100,00%	118,58

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine najveće učešće u ukupnom izvozu na tržište EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: električna energija (TB 2716) od 25,79%, željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija (TB 7308) od 10,14%, te ostali namještaj i njegovi dijelovi (TB 9403) od 9,60%.

Poređenjem I-IX 2021. godine sa I-IX 2020. godine, zabilježen je rast izvoza kod željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308) od 65,33%, ostalog namještaja (TB 9403) od 62,70%, te kod građevinske stolarije (TB 4418) od 18,01%, dok je pad izvoza zabilježen kod električne energije (TB 2716) od 2,86%.

U periodu I-IX 2021. godine izvoz vodonika, plemenitih plinova (TB 2804) iznosio je 8,53 miliona KM, dok u istom periodu prošle godine nije bio zabilježen izvoz ovog proizvoda.

Tabela 20. - Struktura uvoza u BiH iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	I-IX 2017	I-IX 2018	I-IX 2019	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi, ostale frakcije krvi i imunološki proizvodi	12,36	12,98	11,81	14,13	13,93	13,10%	98,58
2	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	13,72	12,19	13,62	11,27	9,74	9,16%	86,42
3	7901	Cink u sirovim oblicima	4,34	8,62	6,97	5,81	5,62	5,28%	96,73
4	3921	Ostale ploče, listovi, filmovi, folije i trake, od plastičnih masa	0,96	1,19	0,70	1,75	3,97	3,73%	226,86
5	3908	Poliamidi u primarnim oblicima	1,27	1,95	2,83	2,14	3,10	2,92%	144,86
Ukupno (1-5)			32,65	36,93	35,93	35,10	36,36	34,19%	103,59
Ostalo			60,43	67,47	74,46	64,43	69,98	65,81%	108,61
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			93,08	104,40	110,39	99,53	106,34	100,00%	106,84

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U periodu I-IX 2021. godine najveće učešće u ukupnom uvozu iz zemalja EFTA-e imaju sljedeći proizvodi: ljudska krv, životinjska krv (TB 3002) od 13,1%; lijekovi, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) od 9,16%, te cink u sirovim oblicima (TB 7901) od 5,28%.

Uvoz ostalih ploča, listova, filmova, folija i traka, od plastičnih masa (TB 3921) iz EFTA-e zabilježio je značajan rast, jer u periodu I-IX 2021. godini uvoz je bio 3,97 miliona KM, a u istom periodu prošle godine uvoz je iznosio 1,75 miliona KM.

8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Aktuelna dešavanja u sektoru poljoprivrede u periodu izvještavanja su vezana za otvaranje novih tržišta za izvoz poljoprivrednih proizvoda i zaštitu domaće proizvodnje te preuzimanja EU regulative.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je početkom tekuće godine na osnovu kredibilnog zahtjeva Vlade Republike Srpske i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske izradilo nacrt Odluke o posebnim zaštitnim mjerama na uvoz određenih proizvoda porijeklom iz zemalja članica Evropske unije. U predloženoj Odluci o posebnim zaštitnim mjerama na uvoz određenih proizvoda porijeklom iz zemalja članica Evropske unije definisano je da uvoz svježeg i rashlađenog goveđeg i svinjskog mesa iz EU podliježe plaćanju pune carinske stope propisane važećom Carinskom tarifom BiH u trajanju od 24 mjeseca. Nakon što je završena procedura prikupljanja neophodnih mišljenja od strane nadležnih institucija predmetna odluka je upućena Savjetu ministara BiH na razmatranje. Prijedlog odluke o posebnim zaštitnim mjerama na uvoz određenih proizvoda porijeklom iz zemalja članica Evropske unije u ovom izvještajnom periodu Savjet ministara BiH nije prihvatio.

Sastanak ministara MSTEО BiH i nadležnih entitetskih ministara za poljoprivredu sa ministrom poljoprivrede i šumarstva Republike Turske na temu jačanju bilateralne saradnje i poboljšanju spoljnotrgovinske razmjene između dviju zemalja je održan krajem februara. Tokom sastanka razgovarano je o ratifikaciji Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i Turske i sporazumu između Savjeta ministara BiH i Vlade Turske u oblasti šumarstva. Fokus razgovora dvije strane je stavljen na nastavak izvoza crvenog mesa i mogućnosti povećanja kvota, izvozu mesnih prerađevina, eteričnog ulja, bobičastog voća i unapređenju saradnje u oblasti ribarstva. Takođe, razgovarano je i o zahtjevima turske strane za odobravanje uvoza pilećeg mesa u BiH. Aranžman sa Republikom Turskom važan je za domaće izvozno orijentisane kompanije, posebno u uslovima pandemije koronavirusa i pojave tržišnih viškova mesa.

Evropska komisija dostavila je BiH procjenu upitnika za izvoz crvenog mesa na tržište EU, sa dodatnim preporukama koje je potrebno ispuniti u narednom periodu. Ovim se pristupilo drugoj fazi u procesu odobravanja izvoza crvenog mesa u EU. Nadležne institucije na svim nivoima vlasti u BiH aktivno su radili na realizaciji dodatnih preporuka koje se odnose na ispunjavanje uslova u vezi sa javnim zdravljem životinja, registracijom farmi, identifikacijom životinja, programom nadzora nad zaraznim bolestima i uspostavljanjem laboratorijske mreže. Nakon ispunjavanja uslova u drugoj fazi i zavisnosti od epidemiološke situacije uslijediće i dolazaka EU inspektora u kontrolu.

Sredinom marta je u cilju unapređenja saradnje, te mogućnosti izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda, crvenog mesa i meda iz BiH na kinesko tržište održan zajednički sastanak predstavnika kineske ambasade sa ministrom MSTEО BiH i nadležnih entitetskih ministarstava za poljoprivredu. Na sastanku je dogovoreno da obje strane intenziviraju rad na usklađivanju certifikata za izvoz, kao i aktivnosti na formiranju radne grupe za saradnju u oblasti poljoprivrede između BiH i NR Kine. Ukazano je i na potrebu organizovanja bilateralnih sastanaka između eksperata iz ovog sektora u cilju razmjene iskustava. Otvaranje kineskog tržišta značajna je prilika za poljoprivredne proizvođače iz BiH, koji imaju kapacitete i iskustva da svoje proizvode, osim evropskim, ponude i kineskim potrošačima. S tim u vezi, na prijedlog entitetskih ministara, kineskoj strani dostavljen je spisak kompanija iz Republike Srpske i Federacije BiH, koje su potencijalni izvoznici mlijeka i mliječnih proizvoda, crvenog mesa i meda na kinesko tržište. Ministar MSTEО BiH i ministri entitetskih ministarstava poljoprivrede su početkom aprila održali sastanak sa predstavnicima Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srbije u cilju razmjene iskustava u saradnji sa NR Kinom obzirom da je Srbija regionalni lider u spoljnotrgovinskom prometu sa NR Kinom.

Još jedna od značajnijih aktivnosti koja je realizovana kada je riječ o izvozu na kinesko tržište svakako je dostavljanje popunjenog revidiranog upitnika za izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH u NR Kinu. Naime, Kancelarija za veterinarstvo BiH je, u saradnji sa MSTEО BiH i nadležnim entitetskim institucijama, dostavila kineskoj strani odgovore na pitanja iz Upitnika, što je finalni korak u procesu odobravanja izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda na tržište Kine. U narednoj fazi ovog procesa očekuje se dolazak nadležnih inspektora iz NR Kine u BiH kako bi izvršili kontrolu domaćih kapaciteta za proizvodnju i preradu mlijeka. Postoji mogućnost odobrenja izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda na kinesko tržište i bez izvršene kontrole budući da domaće kompanije već izvoze u EU, što znači da ispunjavaju standarde i kvalitetom proizvoda zadovoljavaju ovo zahtjevno tržište.

Predstavnici fitosanitarne inspekcije Federalne službe za veterinarski i fitosanitarni nadzor Ruske Federacije u saradnji sa Upravom za zaštitu zdravlja bilja BiH i nadležnim institucijama Republike Srpske, 24. marta, izvršili su kontrolu kod proizvođača sadnog materijala "Poljoagro d.o.o" iz Šamca. Obavljenom kontrolom dato je zeleno svjetlo za izvoz sadnog materijala, u vrijednosti većoj od milion evra. Takođe, planirano je da nadležni ruski inspektori u predstojećem periodu izvrše kontrolu i kod kompanije "Adria Hishtil" iz Čapljine, koja je iskazala namjeru za izlazak na tržište Ruske Federacije. Republika Srpska i Federacija BiH imaju perspektivu za proizvodnju sadnog materijala tako da ova aktivnost doprinosi razvoju domaće proizvodnje i poboljšanju spoljnotrgovinske razmjene sa Ruskom Federacijom. Nakon uspješno završene fitosanitarne kontrole i svih ostalih obaveznih inspekcijskih procedura na rusko tržište isporučene su prve pošiljke sadnog materijala povrća iz BiH krajem avgusta i početkom septembra i to rasada paradajza u količini od 72.000 komada.

BiH i Malezija bilateralno su usaglasile međunarodne veterinarsko-zdravstvene certifikate, te se ubrzano radilo na aktivnostima neophodnim za ispunjavanje ključnih uslova za izvoz mesa u Maleziju. Malezijsko tržište prepoznato je kao novo tržište za proizvođače i prerađivače mesa iz Republike Srpske i Federacije BiH, od neizmjerne važnosti za nastavak poslovanja i smanjenje potencijalnih tržišnih viškova na domaćem tržištu. Kao završni korak u realizaciji ovog posla odnosno odobravanja izvoza goveđeg, jagnječeg i kozjeg mesa u Maleziju neophodno je da malezijski inspektori izvrše kontrolu kandidovanih objekata za izvoz. Ova aktivnost se nije mogla realizovati tokom devet mjeseci tekuće godine zbog pogoršane globalne epidemiološkom situacijom sa COVID 19 virusom.

Peti sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo između Evropske unije i Bosne i Hercegovine održan je 17 juna putem video-konferencije. Članovi delegacija EU i BiH razmijenili su najnovije informacije o provođenju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u trgovinskim i tržišnim aspektima. Na sastanku se razgovaralo o implementaciji Strateškog plana za ruralni razvoj BiH 2018- 2021. i pripremama za izradu novog plana za period 2021-2027. godina, naročito u kontekstu IPA podrške. Evropska komisija je pozvala na harmonizaciju mjera poljoprivredne podrške u cijeloj BiH i naglasila da očekuje punu saradnju i spremnost svih nivoa vlasti u izradi sektorske strategije. Od bh. vlasti se očekuje i intenziviranje napora kako bi se osigurali svi uslovi za sprovođenje poljoprivrednog popisa od 2021. do 2023. godine. Evropska komisija je upoznata sa aktivnostima u pripremi zakona o vinu na državnom nivou, dok je od vlasti u BiH zatraženo da pristupe izradi nacрта zakona o organskoj proizvodnji, takođe na državnom nivou. Na sastanku je bilo govora i o napretku u uspostavljanju sistema državnih referentnih laboratorija potrebnih za higijenske, veterinarske i fitosanitarne kontrole i za analizu hrane i prehrambenih proizvoda, odnosno, jačanju institucionalnih i administrativnih kapaciteta. Potrebno je unaprijediti identifikaciju i registraciju životinja, nadzor kretanja i pravovremeno ažuriranje baze podataka te dugoročno osigurati održive resurse za kontrolu zdravlja životinja. Delegacija BiH podsjetila je Evropsku komisiju na probleme izvoza glijiva iz BiH na graničnoj kontrolnoj tački sa Republikom Hrvatskom. Predstavljene su informacije o događanjima u zajedničkoj ribarstvenoj politici i novim strateškim smjernica o EU akvakulturi te o izradi programa razvoja za ribarstvo i akvakulturu BiH.

Još jedna od značajnijih aktivnosti koja je realizovana u trećem kvartalu 2021. godine izvještavanja, vezana je za odobrenje izvoza mesa goveda iz BiH u Ujedinjene Arapske Emirate. Izvoz goveđeg mesa iz BiH u Ujedinjene Arapske Emirate je odobren nakon što su usaglašeni veterinarsko-zdravstveni certifikati između dvije zemlje i privrednim subjektima iz BiH odobren izvoz od strane nadležnih institucija iz Ujedinjenih Arapskih Emirata. Kancelarija za veterinarstvo BiH zadužena je da, u skladu sa usaglašenim veterinarsko-zdravstvenim certifikatima, pokrene neophodne aktivnosti kako bi kompanije odobrene za izvoz taj posao mogle neometano da vrše.

BiH je predala odgovore na predmisijski Upitnik za izvoz roba životinjskog porijekla u Izrael. Naime, u cilju otvaranja izraelskog tržišta za izvoz roba životinjskog porijekla iz BiH, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH je u saradnji sa Kancelarijom za veterinarstvo BiH i drugim nadležnim tijelima za veterinarske kontrole, bezbjednost hrane i zdravlje životinja aktivno radilo na ispunjavanju Upitnika. U narednoj fazi očekuje se pozitivan odgovor izraelske strane, nakon što prethodno izvrši neophodne procjene sistema u BiH u pogledu veterinarskih kontrola, sigurnosti hrane i zdravlja životinja.

U nastavku je dat pregled bh. razmjene poljoprivrednim proizvodima.

Tabela 21. - Usporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima (Mil. KM)

UVOZ	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
EU	1.209,69	1.379,57	56,92%	114,04
CEFTA	662,66	673,02	27,77%	101,56
EFTA	3,31	2,75	0,11%	83,08
UoST*	61,27	75,56	3,12%	123,32
Ostatak svijeta	271,50	292,88	12,08%	107,87
UKUPNO	2.208,43	2.423,78	100,00%	109,75
IZVOZ				
EU	239,24	321,41	48,99%	134,35
CEFTA	212,47	246,78	37,62%	116,15
EFTA	15,83	15,27	2,33%	96,46
UoST*	91,16	33,59	5,12%	36,85
Ostatak svijeta	48,43	38,97	5,94%	80,47
UKUPNO	607,13	656,02	100,00%	108,05
TRGOVINSKI BILANS				
EU	-970,45	-1.058,16	59,86%	109,04
CEFTA	-450,19	-426,24	24,11%	94,68
EFTA	12,52	12,52	-0,71%	100,00
UoST*	29,89	-41,97	2,37%	-
Ostatak svijeta	-223,07	-253,91	14,36%	113,83
UKUPNO	-1.601,30	-1.767,76	100,00%	110,40

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Zemlje ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-IX 2021. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 656,02 miliona KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 2,42 milijarde KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 1,77 milijardi KM.

U posmatranom periodu u odnosu na isti period 2020. godine, zabilježen je rast izvoza (8,05%), uvoza (9,75%), te deficita (10,40%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 27,07%.

Posmatrano po regijama u periodu I-IX 2021. godine u odnosu na isti period 2020. godine rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u EU (34,35%) i u CEFTA -u (16,15%), dok je u ostalim regionima zabilježen pad izvoza.

Uvoz poljoprivrednih proizvoda bilježi rast iz EU (14,04%), CEFTA-e (1,56%) i iz Turske (23,32%), dok iz EFTA-e bilježi pad (16,92%).

Bosna i Hercegovina sa Turskom, u periodu I-IX 2021. godine bilježi deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 41,97 miliona KM, dok je u istom periodu prošle godine bio zabilježen suficit od 29,89 miliona KM.

U posmatranom periodu zabilježen je suficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EFTA-om od 12,52 miliona KM.

Tabela 22 - Uvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda u BiH

Mil.KM						
RB	HS 6	OPIS	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	210690	Ostali prehrambeni proizvodi – sirupi (laktozni, izoglukočni, glukozbi, voćni)	117,72	138,85	5,73%	117,9
2	020120	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno -ostali komadi sa kostima	90,41	120,94	4,99%	133,8
3	220300	Pivo dobijeno od slada	80,06	89,69	3,70%	112,0
4	100199	Ostala pšenica i suražica	96,97	85,87	3,54%	88,6
5	230990	Ostali preparatii za prehranu životinja	82,93	74,03	3,05%	89,3
6	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	55,17	69,16	2,85%	125,4
7	090111	Kafa, nepržena sa kofeinom	48,20	52,47	2,16%	108,9
8	180690	Ostali proizvodi od čokolade	45,37	51,76	2,14%	114,1
9	220299	Ostale vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	38,58	49,76	2,05%	129,0
10	240220	Cigarete koje sadrže duhan	50,61	49,58	2,05%	98,0
Ukupno (1-10)			706,02	782,11	32,27%	110,8
Ostalo			1.502,41	1.641,67	67,73%	109,3
UKUPNO			2.208,43	2.423,78	100,00%	109,8

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

Bosna i Hercegovina je, od poljoprivrednih proizvoda, u periodu I-IX 2020. godine, najviše uvozila ostale prehrambene proizvode – sirupe (2106 90) u vrijednosti od 138,85 miliona KM, i bilježe rast od 17,9% u odnosu na isti period 2020. godine, zatim komade goveđeg mesa sa kostima (0201 20) u vrijednosti od 120,94 miliona KM i bilježe rast od 33,8%, te pivo dobijeno od slada (2309 90) u vrijednosti od 89,69 miliona KM i bilježi rast od 12,0%.

Tabela 23 - Izvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda iz BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	I-IX 2020	I-IX 2021	Učešće 2021	Index 2021/2020
1	081120	Maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi	47,37	65,22	9,94%	137,7
2	160232	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi, od kokoši vrste Gallus domesticus:	39,52	52,38	7,98%	132,5
3	151219	Ulje od sjemena sucokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe	44,86	45,45	6,93%	101,3
4	040120	Mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi:	50,47	44,75	6,82%	88,7
5	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	26,96	26,14	3,98%	97,0
6	190531	Slatki keksi	20,45	24,05	3,67%	117,6
7	410150	Cijele goveđe kože i kože kopitara, mase po koži veće od 16 kg:	11,57	22,99	3,50%	198,7
8	190532	Vafli i oblatne	13,38	16,63	2,53%	124,3
9	070700	Krastavci i kornišoni, svježi ili rashlađeni	11,53	14,30	2,18%	124,0
10	100199	Ostala pšenica i suražica	5,34	12,58	1,92%	235,6
Ukupno (1-10)			271,45	324,49	49,46%	119,5
Ostalo			335,68	331,53	50,54%	98,8
UKUPNO			607,13	656,02	100,00%	108,1

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO

U periodu I-IX 2021. godine, BiH je od poljoprivrednih proizvoda najviše izvozila maline, kupine, dudove (0811 20) u vrijednosti od 65,22 miliona KM i bilježe rast od 37,7%, ostale pripremljene ili konzervisane proizvode, od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 52,38 miliona KM i bilježe rast od 32,5%, zatim ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe (1512 19) u vrijednosti od 45,45 miliona KM i bilježi rast od 1,3%, te mlijeko i pavlaku (0401 20) u vrijednosti od 44,75 miliona KM i bilježi pad od 11,3%.

STATISTIČKI DODATAK

Izvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2020		I-IX 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	1.199.431.926,51	21,68%	1.522.274.009,55	20,39%	126,92
2	HRVATSKA	1.005.019.658,23	18,17%	1.363.326.664,57	18,26%	135,65
3	ITALIJA	718.238.543,52	12,98%	1.096.175.926,06	14,68%	152,62
4	AUSTRIJA	747.315.552,59	13,51%	938.494.327,12	12,57%	125,58
5	SLOVENIJA	679.414.570,55	12,28%	882.013.548,38	11,81%	129,82
6	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	170.134.755,31	3,08%	265.579.315,37	3,56%	156,10
7	FRANCUSKA	177.243.871,48	3,20%	236.561.789,81	3,17%	133,47
8	MAĐARSKA	147.112.715,89	2,66%	188.653.747,08	2,53%	128,24
9	POLJSKA	108.196.566,94	1,96%	172.850.765,03	2,32%	159,76
10	RUMUNIJA	115.568.160,87	2,09%	169.636.125,71	2,27%	146,78
11	ČEŠKA	89.460.906,08	1,62%	124.050.637,61	1,66%	138,66
12	SLOVAČKA	88.195.363,21	1,59%	107.709.290,84	1,44%	122,13
13	ŠVEDSKA	60.208.532,80	1,09%	74.291.886,88	1,00%	123,39
14	ŠPANIJA	41.431.888,11	0,75%	69.747.422,34	0,93%	168,34
15	LUKSEMBURG	46.372.364,93	0,84%	56.079.790,02	0,75%	120,93
16	BELGIJA	42.491.384,37	0,77%	56.053.879,85	0,75%	131,92
17	BUGARSKA	29.622.981,25	0,54%	46.986.074,23	0,63%	158,61
18	DANSKA	24.472.053,89	0,44%	35.423.697,63	0,47%	144,75
19	LITVANIJA	16.915.305,54	0,31%	27.317.382,33	0,37%	161,50
20	GRČKA	9.831.063,96	0,18%	13.009.109,67	0,17%	132,33
21	PORTUGAL	8.813.909,91	0,16%	8.619.342,97	0,12%	97,79
22	FINSKA	1.527.654,44	0,03%	3.412.651,18	0,05%	223,39
23	LATVIJA (LETONIJA)	1.404.503,97	0,03%	2.421.001,16	0,03%	172,37
24	IRSKA	1.251.686,04	0,02%	2.260.038,49	0,03%	180,56
25	ESTONIJA	402.790,87	0,01%	2.169.317,71	0,03%	538,57
26	CIPAR	986.342,52	0,02%	1.177.392,56	0,02%	119,37
27	MALTA	282.858,67	0,01%	150.602,15	0,00%	53,24
Ukupno EU		5.531.347.912,45	100,00%	7.466.445.736,30	100,00%	134,98

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Prilog 2

Uvoz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2020		I-IX 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	NJEMAČKA	1.516.113.661,09	20,32%	1.861.670.587,43	20,41%	122,79
2	ITALIJA	1.413.655.324,45	18,95%	1.848.522.893,60	20,27%	130,76
3	HRVATSKA	1.135.048.518,21	15,21%	1.392.490.035,97	15,27%	122,68
4	SLOVENIJA	605.435.456,28	8,11%	723.163.811,75	7,93%	119,45
5	AUSTRIJA	491.826.615,28	6,59%	589.603.587,72	6,46%	119,88
6	POLJSKA	380.043.110,06	5,09%	432.100.197,74	4,74%	113,70
7	MAĐARSKA	333.955.126,01	4,48%	386.598.115,24	4,24%	115,76
8	FRANCUSKA	234.392.129,51	3,14%	292.239.081,63	3,20%	124,68
9	ČEŠKA	211.002.197,20	2,83%	244.088.550,91	2,68%	115,68
10	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	174.385.902,14	2,34%	212.899.604,42	2,33%	122,09
11	ŠPANIJA	150.313.843,37	2,01%	178.209.998,46	1,95%	118,56
12	BELGIJA	126.890.267,91	1,70%	156.810.027,10	1,72%	123,58
13	RUMUNIJA	130.007.467,20	1,74%	151.642.442,95	1,66%	116,64
14	SLOVAČKA	110.397.664,15	1,48%	141.387.550,34	1,55%	128,07
15	GRČKA	84.529.352,78	1,13%	127.761.086,13	1,40%	151,14
16	BUGARSKA	123.812.750,06	1,66%	125.682.169,60	1,38%	101,51
17	ŠVEDSKA	67.318.779,31	0,90%	85.902.218,43	0,94%	127,61
18	IRSKA	46.058.792,43	0,62%	51.838.281,59	0,57%	112,55
19	DANSKA	53.766.520,42	0,72%	51.164.671,24	0,56%	95,16
20	PORTUGAL	21.298.534,86	0,29%	22.820.835,91	0,25%	107,15
21	FINSKA	24.567.373,29	0,33%	16.090.648,39	0,18%	65,50
22	LITVANIJA	10.352.642,19	0,14%	9.392.571,90	0,10%	90,73
23	MALTA	4.146.318,60	0,06%	5.184.897,66	0,06%	125,05
24	LATVIJA (LETONIJA)	3.907.785,13	0,05%	4.883.389,10	0,05%	124,97
25	LUKSEMBURG	3.962.673,07	0,05%	4.490.556,27	0,05%	113,32
26	ESTONIJA	2.847.902,70	0,04%	2.796.765,40	0,03%	98,20
27	CIPAR	1.153.155,86	0,02%	889.266,35	0,01%	77,12
Ukupno EU		7.461.189.863,56	100,00%	9.120.323.843,23	100,00%	122,24

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Trgovinski bilans BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	I-IX 2020		I-IX 2021		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	-695.416.780,93	36,03%	-752.346.967,54	45,49%	108,19
2	NJEMAČKA	-316.681.734,58	16,41%	-339.396.577,88	20,52%	107,17
3	POLJSKA	-271.846.543,12	14,09%	-259.249.432,71	15,68%	95,37
4	MAĐARSKA	-186.842.410,12	9,68%	-197.944.368,16	11,97%	105,94
5	ČEŠKA	-121.541.291,12	6,30%	-120.037.913,30	7,26%	98,76
6	GRČKA	-74.698.288,82	3,87%	-114.751.976,46	6,94%	153,62
7	ŠPANIJA	-108.881.955,26	5,64%	-108.462.576,12	6,56%	99,61
8	BELGIJA	-84.398.883,54	4,37%	-100.756.147,25	6,09%	119,38
9	BUGARSKA	-94.189.768,81	4,88%	-78.696.095,37	4,76%	83,55
10	FRANCUSKA	-57.148.258,03	2,96%	-55.677.291,82	3,37%	97,43
11	IRSKA	-44.807.106,39	2,32%	-49.578.243,10	3,00%	110,65
12	SLOVAČKA	-22.202.300,94	1,15%	-33.678.259,50	2,04%	151,69
13	HRVATSKA	-130.028.859,98	6,74%	-29.163.371,40	1,76%	22,43
14	DANSKA	-29.294.466,53	1,52%	-15.740.973,61	0,95%	53,73
15	PORTUGAL	-12.484.624,95	0,65%	-14.201.492,94	0,86%	113,75
16	FINSKA	-23.039.718,85	1,19%	-12.677.997,21	0,77%	55,03
17	ŠVEDSKA	-7.110.246,51	0,37%	-11.610.331,55	0,70%	163,29
18	MALTA	-3.863.459,93	0,20%	-5.034.295,51	0,30%	130,31
19	LATVIJA (LETONIJA)	-2.503.281,16	0,13%	-2.462.387,94	0,15%	98,37
20	ESTONIJA	-2.445.111,83	0,13%	-627.447,69	0,04%	25,66
21	CIPAR	-166.813,34	0,01%	288.126,21	-0,02%	-172,72
22	LITVANIJA	6.562.663,35	-0,34%	17.924.810,43	-1,08%	273,13
23	RUMUNIJA	-14.439.306,33	0,75%	17.993.682,76	-1,09%	-124,62
24	LUKSEMBURG	42.409.691,86	-2,20%	51.589.233,75	-3,12%	121,64
25	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	-4.251.146,83	0,22%	52.679.710,95	-3,19%	-
26	SLOVENIJA	73.979.114,27	-3,83%	158.849.736,63	-9,60%	214,72
27	AUSTRIJA	255.488.937,31	-13,24%	348.890.739,40	-21,10%	136,56
Ukupno EU		-1.929.841.951,11	100,00%	-1.653.878.106,93	100,00%	85,70

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Polazeći od naprijed navedenog, predlaže se Vijeću ministara Bosne i Hercegovine, da nakon razmatranja Analize vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za periodu I-IX 2021. godine, donese sljedeći:

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Analiza vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine za periodu I-IX 2021. godine.